

**ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมตามแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุข
เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก**

สมบัติ พรหมณี *

กลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครนายก 26000 *

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความรู้ ทักษะและพฤติกรรมตามแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ ทักษะและพฤติกรรมตามแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำแนกตามเพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และอายุงาน 3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุข เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับอายุ รายได้ ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก

เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ประชากรในการศึกษา คือ พนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ทั้ง 4 อำเภอ จำนวน 149 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลากรายชื่อ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ตัวแปรต้นที่เป็น Nominal scale โดยใช้สถิติการทดสอบ t-test และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของตัวแปรต้นที่มีระดับการวัดเป็น Nominal scale และ Ordinal scale ตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สถิติ One-way ANOVA หากพบความแตกต่าง จะทดสอบ รายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe ในการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และใช้สถิติ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) หาความสัมพันธ์ของตัวแปรต้น ที่เป็น Interval scale ผลการศึกษา พบว่า พนักงานส่งอาหาร มีความรู้ในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระดับต่ำและปานกลางเท่ากัน มีทักษะและพฤติกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รายด้านและโดยรวม พบว่า พนักงานส่งอาหาร ที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีสถานภาพสมรส ต่างกัน มีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม ในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รายด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พนักงานส่งอาหารที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีความรู้ ทักษะและพฤติกรรมในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ พฤติกรรมในการ ป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับอายุ รายได้ ของพนักงานส่งอาหาร พบว่า อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับรายได้ อายุมีความสัมพันธ์ทางลบกับความรู้ อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ พฤติกรรม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ตามลำดับ และความรู้ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ ทัศนคติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ตามลำดับ

คำสำคัญ : ความรู้, ทักษะ, พฤติกรรม, พนักงานส่งอาหาร

E-Mail : envnayok26@gmail.com

Knowledge, attitudes and behaviors according to public health practices to prevent the spread of the coronavirus disease 2019 of food delivery staff in Nakhon Nayok Province

sombat prommanee *

Environmental Health and Occupational Health, Nakhon Nayok Provincial *

Public Health Office, Nakhon Nayok Province 26000 Thailand

Abstract

This study aimed to meet the following objectives: 1. To study knowledge, attitudes and behaviors according to public health practices to prevent the spread of the coronavirus disease 2019 of food delivery staff in Nakhon Nayok Province. 2. To compare knowledge, attitudes and behaviors according to public health practice to prevent the spread of the coronavirus disease 2019 of food delivery staff in Nakhon Nayok Province, classified by gender, marital status, educational level, work experience. 3. To study the relationship between knowledge, attitudes and behaviors according to public health practice to prevent the spread of corona virus 2019 with age and income of food delivery staff in Nakhon Nayok Province.

It is descriptive research. The population in the study was food delivery staff in Nakhon Nayok province, all 4 districts, totaling 149 people, and the sample group consisted of 108 people, using a simple randomization method by drawing a list. The questionnaire instrument was used as a questionnaire. The results of the research revealed that the food delivery staff Knowledge of prevention of the spread of coronavirus 2019 at low and medium level is the same. Overall, attitudes and behaviors in preventing the spread of coronavirus 2019 were at a high level. The results of a comparative analysis of knowledge, attitudes and behaviors in the prevention of the spread of the novel coronavirus 2019 by side and overall found that food delivery staff with different sexes, behaviors were significantly different at the .05 level, had different marital status, had different knowledge, attitudes and behaviors in preventing the epidemic of coronavirus 2019, individually and overall not statistically significant. It has different levels of education. There was a statistically significant difference in the .05 level of statistical difference in the prevention of the spread of the coronavirus disease 2019 (COVID-19) with different work experiences, knowledge, attitudes and behaviors in preventing the spread of the coronavirus at .05 level. The overall 2019 corona differed statistically at the .05 level. The results of the analysis of the relationship between knowledge, attitudes and behaviors in preventing the spread of coronavirus disease 2019 and age and income of food delivery staff in Nakhon Nayok province found that age was positively correlated with income at the .05 level, age was negatively correlated with knowledge significantly at the .05 level, age was positively correlated with behavior at the .05 level, knowledge was significantly correlated with attitude significantly at the .01 level, and attitude was correlated with behavior. Significantly at the .01 level

Keywords : knowledge, attitude, behavior, food delivery staff

E - Mail : envnayok26@gmail.com

ความเป็นและความสำคัญของปัญหา

เชื้อไวรัสโคโรนา เป็นกลุ่มของเชื้อไวรัสที่สามารถก่อให้เกิดโรคทางเดินหายใจในคน ซึ่งมีหลายสายพันธุ์ไวรัสโคโรนา 2019 คือ ไวรัสในกลุ่มโคโรนาที่เพิ่งมีการค้นพบใหม่ พบครั้งแรกที่เมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน ในช่วงปลายปี 2019 และเป็นโรคอุบัติใหม่ที่มีความรุนแรงสูง สามารถแพร่กระจายจากคนสู่คนได้ผ่านทาง การไอ จาม สัมผัสน้ำมูก น้ำลาย จึงต้องระมัดระวังไม่ให้ผู้ป่วยที่มีอาการสงสัยจากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปสัมผัสใกล้ชิดหรือใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น ต้องแยกกักตัว สังเกตอาการและเข้ารับการตรวจวินิจฉัยโดยเร็ว (กรมควบคุมโรค, 2563) รัฐบาลกำหนดมาตรการป้องกันโรคให้ประชาชนปฏิบัติตาม ได้แก่ เว้นระยะห่าง ทางสังคม ลดการเข้าไปในพื้นที่แออัด พื้นที่เสี่ยง หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่มีคนจำนวนมาก ระมัดระวังและล้างมือทุกครั้ง ทั้งก่อนและหลังการสัมผัสหรือหยิบจับสิ่งของร่วมกับคนอื่น สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลาเมื่ออยู่ร่วมกับคนอื่น เพื่อลดความเสี่ยงในการติดเชื้อและป้องกันควบคุมโรค ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชนเป็นอย่างมาก จะเห็นได้จากพฤติกรรมกรกิน ซึ่งประชาชนนิยมเลือกซื้อหรือสั่งอาหารผ่านระบบ Delivery ซึ่งจะมีพนักงานส่งอาหารมาส่งอาหารถึงบ้าน ซึ่งสะดวกสบาย ลดการเข้าไปในพื้นที่เสี่ยง และเป็นการเว้นห่างระยะทางสังคม ตามมาตรการป้องกันโรค เพราะฉะนั้นความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตัวจึงเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยป้องกันโรคในชุมชน

ปัจจุบันผู้ประกอบการ Food Delivery ในจังหวัดนครนายก มี 3 บริษัท และมีพนักงานส่งอาหาร รวมทั้งสิ้น 149 คน จากการปฏิบัติงานของพนักงานส่งอาหาร พบว่ายังมีปัญหาด้านความสะอาดของภาชนะสำหรับส่งสินค้า ยานพาหนะและชุดปฏิบัติงานของพนักงานส่งอาหารที่พบครบทุกประเภทเป็นจำนวนมาก เนื่องจากไม่มีหน่วยงานที่มาควบคุมกำกับอย่างชัดเจน และไม่มีการอบรมด้านสุขาภิบาลอาหารหรือการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคก่อนให้บริการ อีกทั้งจากการทำงานที่เร่งรีบเพื่อให้ได้คำสั่งซื้อจำนวนมากและ ต้องนำส่งสินค้าให้กับลูกค้าจำนวนมากนั้น ทำให้มีความเสี่ยงสูง ที่จะรับเชื้อและแพร่เชื้อให้กับลูกค้ารวมถึงสมาชิกในครอบครัวอีกด้วย หากไม่ปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลอาหารและแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุขของพนักงานส่งอาหาร (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2563)

ผู้วิจัยปฏิบัติงานด้านสุขาภิบาลอาหาร จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการส่งอาหารของพนักงานส่งอาหาร จึงได้จัดทำโครงการศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับใช้ในการดูแลด้านสุขาภิบาลอาหารกลุ่มสำหรับพนักงานส่งอาหารของจังหวัดนครนายก ให้ได้มาตรฐานด้านสุขาภิบาลอาหาร ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนจังหวัดนครนายกมีความปลอดภัยจากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

คำถามวิจัย

1. ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุข เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก เป็นอย่างไร
2. พนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ที่มี เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุงาน ต่างกัน มีแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต่างกันหรือไม่อย่างไร
3. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม กับ อายุ รายได้ ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุข เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก

2. เพื่อเปรียบเทียบ ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมตามแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุข เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก จำแนกตาม เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุงาน

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ พฤติกรรมตามแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุข เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับอายุ รายได้ ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก

สมมติฐานการวิจัย

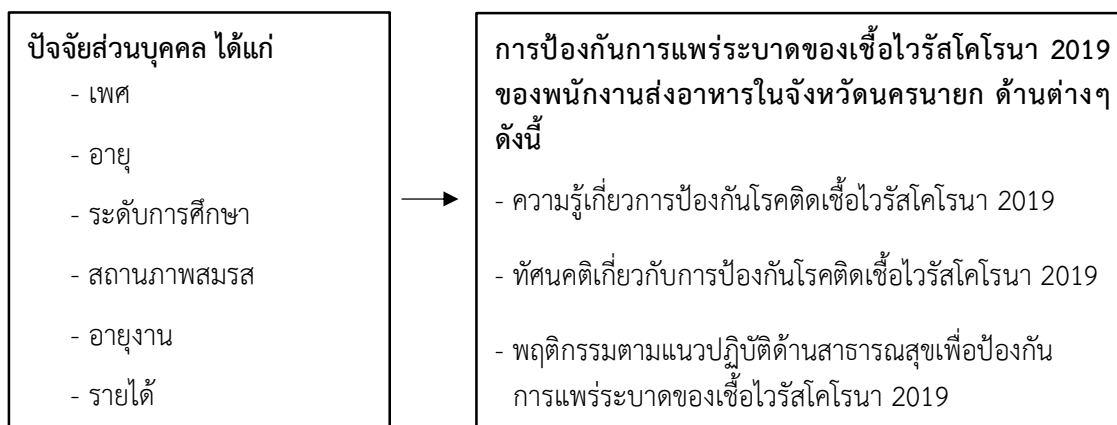
1. พนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ที่มี เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุงาน ต่างกัน มีแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต่างกัน

2. ความรู้ ทักษะและพฤติกรรม มีความสัมพันธ์กับอายุ รายได้ ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม



วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เก็บข้อมูลแบบออนไลน์ โดยใช้แบบสอบถาม Google Form ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ทั้งหมดจำนวน 149 คน กลุ่มตัวอย่าง (Sample) จำนวน 108 คน (ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%) โดยใช้ตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มมีวิธีการดังนี้

เกณฑ์คัดเข้า (inclusion criteria) ประสานรายชื่อพนักงานส่งอาหารจากทุกบริษัทในจังหวัดนครนายก จัดทำบัญชีรายชื่อและกำหนดเลขที่ของรายชื่อพนักงานส่งอาหาร เริ่มจากหมายเลข 1 ถึงหมายเลข 149 ซึ่งเรียงตามลำดับของรายชื่อพนักงานส่งอาหารในอำเภอเมืองนครนายก อำเภอบ้านนา อำเภอปากพลี และอำเภอองครักษ์ ทุกคนต่อเนื่องถึงคนที่ 149 ตรวจสอบความถูกต้องของหน่วยประชากรให้มีเลขที่กำกับทุกคน เป็นผู้ที่มีและใช้โทรศัพท์มือถือ และเลือกตัวอย่างโดยวิธีจับสลากจากกล่องจนครบตามจำนวนตัวอย่าง 108 ตัวอย่าง

เกณฑ์คัดออก (Exclusion criteria) ถ้ากลุ่มเป้าหมายที่ถูกคัดเลือกเข้ามาแล้วมีลักษณะดังนี้

- ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือเจ็บป่วยด้วยโรคอื่นใดระหว่างการศึกษและไม่สามารถให้ข้อมูลได้

- ขอลอนตัวจากการเข้าร่วมโครงการวิจัย

ทั้งนี้การดำเนินการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเพิ่มเติม ผู้วิจัยจะทำการสุ่มคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเพิ่มเติมจากรายชื่อพนักงานส่งอาหารที่เหลือ เพื่อให้ได้กลุ่มเป้าหมายตามที่กำหนดต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุงาน และรายได้

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้เรื่องแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 10 ข้อ ให้เลือก 2 ตัวเลือก

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติต่อการทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มี 5 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 ข้อคำถามวัดการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ความตรง (Validity) แบบประเมินชุดนี้หลังจากผ่านการตรวจสอบค่าความสอดคล้องระหว่างข้อประเมินกับจุดมุ่งหมาย (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านแล้ว ซึ่งได้เลือกข้อคำถามที่มีค่าความตรงตามเนื้อหา 0.67 ขึ้นไป

ความเที่ยง (Reliability) จากแบบประเมินในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง ด้านความรู้ เท่ากับ 0.87 ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงด้านทัศนคติ เท่ากับ 0.78 และค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงด้านพฤติกรรม เท่ากับ 0.82

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย

1. ความถี่และค่าร้อยละ ใช้บรรยายลักษณะข้อมูลทั่วไปและด้านความรู้
2. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้บรรยาย ทัศนคติ และพฤติกรรม
3. การเปรียบเทียบความรู้ ทัศนคติ พฤติกรรมของพนักงานส่งอาหาร ระหว่างเพศที่ต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (Independent t – test)
4. การเปรียบเทียบความรู้ ทัศนคติ พฤติกรรม ระหว่าง สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน โดยการวิเคราะห์การแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way ANOVA)
5. ค่าความสัมพันธ์ระหว่างอายุ รายได้ ของพนักงานส่งอาหาร กับความรู้ ทัศนคติ พฤติกรรมตามแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ศึกษาจะทำการปรับแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบเครื่องมือแล้วเป็นแบบสอบถามออนไลน์ในรูปแบบ Google Form และส่งลิงค์แบบสอบถามให้ฝ่ายบุคคลบริษัทบริการส่งอาหาร Food Delivery ทั้ง 4 อำเภอ เพื่อส่งต่อไปยังพนักงานส่งอาหาร กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสุ่มคัดเลือก เมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบ

แบบสอบถามแล้ว ข้อมูลจะถูกส่งมายัง Google Drive ของผู้ศึกษาและผู้ศึกษาจะได้ดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้อง และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

พบว่าส่วนใหญ่เป็น เพศชาย ร้อยละ 90.2 กลุ่มอายุ 15 – 24 ปี ร้อยละ 71.3 สถานภาพโสด ร้อยละ 92.6 การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 55.6 ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 1 ปี ร้อยละ 57.4 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 9,000 บาท ร้อยละ 41.7

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ที่ตอบแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำแนกตามระดับความรู้ (n=108)

ระดับความรู้	จำนวนคน	ร้อยละ
ระดับต่ำ (3-5 คะแนน)	40	37.04
ระดับปานกลาง (6-7 คะแนน)	40	37.04
ระดับดี (8-10 คะแนน)	28	25.92

จากตารางพบว่า พนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ที่ตอบแบบสอบถามด้านความรู้ เมื่อพิจารณาตามระดับความรู้พบว่าพนักงานส่งอาหาร มีความรู้ระดับต่ำ ร้อยละ 37.04 และระดับปานกลาง ร้อยละ 37.04 และน้อยที่สุดคือระดับดี ร้อยละ 25.92

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะและพฤติกรรมของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

การวิเคราะห์ ทักษะและพฤติกรรมการปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับทัศนคติของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก โดยรวม

ทัศนคติในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	\bar{X}	SD	มีทัศนคติดังระดับ
1. การสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยเป็นสิ่งจำเป็นในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	4.69	0.60	มากที่สุด
2. การล้างมือด้วยน้ำและสบู่ หรือแอลกอฮอล์ทุกครั้งก่อนหยิบจับสิ่งของ เป็นสิ่งที่จำเป็นในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	4.73	0.62	มากที่สุด
3. การเว้นระยะห่าง 1 - 2 เมตร เป็นมาตรการที่จำเป็นในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	4.63	0.58	มากที่สุด
4. คนที่ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แล้ว จะมีภูมิคุ้มกันตลอดชีวิต	2.72	1.21	ปานกลาง
5. เสื้อผ้าที่ผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สวมใส่แล้วต้องเปลี่ยนใหม่เท่านั้น	3.77	1.18	มาก
6. มาตรการป้องกันโรค ถ้าเราไม่ทำแต่คนอื่น ๆ ทำ เดียวโรคนี้อาจจะสงบไปเอง	2.37	1.53	น้อย
7. ชยะที่ปนเปื้อนน้ำมูก/น้ำลาย ของผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ถือว่าเป็นชยะติดเชื้อ	4.41	1.01	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ทัศนคติในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	\bar{X}	SD	มีทัศนคติระดับ
8. การฉีดวัคซีนเป็นการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ดีที่สุด	3.85	1.13	มาก
9. ผู้ที่ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นบุคคลที่น่ารังเกียจ	2.20	1.42	น้อย
10. เมื่อทุกคนร่วมมือปฏิบัติตามมาตรการจะสามารถควบคุมโรคนี้ได้	4.45	0.70	มาก
รวม	3.78	0.53	มาก

จากตาราง พบว่า โดยภาพรวมระดับทัศนคติในด้านการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, $SD = 0.53$) และเมื่อพิจารณารายข้อจากมากไปน้อย พบว่าการล้างมือด้วยน้ำและสบู่ หรือแอลกอฮอล์ทุกครั้งก่อนหยิบจับสิ่งของเป็นสิ่งจำเป็นในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.73$, $S.D. = 0.62$) ส่วนผู้ที่ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นบุคคลที่น่ารังเกียจมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.20$, $S.D. = 1.42$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก

ระดับการปฏิบัติตามพฤติกรรมปฏิบัติด้านสาธารณสุข เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	\bar{X}	SD	ระดับพฤติกรรม
1. สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยขณะปฏิบัติงาน	4.98	0.14	มากที่สุด
2. เวลาไอ จาม จะเปิดหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย	2.58	1.82	ปานกลาง
3. ล้างมือบ่อยๆ ด้วยน้ำและสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ ตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานจนส่งอาหาร ก่อนและหลังให้บริการ	4.78	0.48	มากที่สุด
4. ทำความสะอาดกล่องบรรจุอาหารท้ายยานพาหนะ ด้วยน้ำฆ่าเชื้อโรค เช่น แอลกอฮอล์ 70 % ทุกวัน	4.54	0.72	มากที่สุด
5. การส่งอาหารจะแยกเก็บอาหารเป็นสัดส่วน ระหว่างอาหารปรุงสำเร็จและเครื่องดื่ม	4.75	0.51	มากที่สุด
6. ไม่เปิดกล่องบรรจุอาหารท้ายยานพาหนะ จนกว่าจะส่งสินค้าให้ลูกค้า	4.65	0.80	มากที่สุด
7. ก่อนเปิดกล่องบรรจุอาหารส่งให้ลูกค้า จะทำความสะอาดมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ทุกครั้ง	4.69	0.54	มากที่สุด
8. ขณะส่งอาหารจะอยู่ห่างลูกค้าอย่างน้อย 1 - 2 เมตร	4.43	0.76	มาก
9. ไม่ส่งอาหารในบริเวณที่อาจเกิดการปนเปื้อน เช่น ใกล้ถังขยะ	4.67	0.81	มากที่สุด
10. ทำความสะอาดยานพาหนะด้วยน้ำฆ่าเชื้อทุกวัน	4.45	0.88	มาก
รวม	4.45	0.41	มาก

จากตาราง พบว่า โดยภาพรวมระดับการปฏิบัติตามพฤติกรรมด้านสาธารณสุข เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.41$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติมากที่สุด คือ สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.98$, $SD = 0.14$) ข้อที่มีระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุดคือ เวลาไอ จาม จะเปิดหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ($\bar{X} = 2.58$, $SD = 1.82$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะและพฤติกรรมของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก กับ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุงาน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะและพฤติกรรมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รายด้านและโดยรวม ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ที่มี เพศ ต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (Independent t-test)

ตัวแปร	เพศ	n	\bar{X}	S.D	t	df	Sig
ด้านความรู้	ชาย	85	6.55	2.12	0.413	106	.752
	หญิง	23	6.35	2.10			
ด้านทัศนคติ	ชาย	85	3.75	0.52	-1.179	106	.674
	หญิง	23	3.90	0.57			
ด้านพฤติกรรม	ชาย	85	4.46	0.39	0.266*	29.292	.036
	หญิง	23	4.43	0.51			
รวม	ชาย	85	4.10	0.37	-0.659	106	.503
	หญิง	23	4.16	0.40			

* $p < .05$

จากตาราง พบว่า พนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความรู้ ทักษะและพฤติกรรมโดยรวม ในการป้องกัน การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้ ทักษะและพฤติกรรมรายด้าน ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ตามสถานภาพสมรสที่ต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way ANOVA)

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านความรู้	ระหว่างกลุ่ม	9.086	2	4.543	1.024	.363
	ภายในกลุ่ม	465.904	105	4.437		
	รวม	474.991	107			
ด้านทัศนคติ	ระหว่างกลุ่ม	.161	2	.081	.282	.755
	ภายในกลุ่ม	30.082	105	.286		
	รวม	30.243	107			
ด้านพฤติกรรม	ระหว่างกลุ่ม	.265	2	.133	.768	.467
	ภายในกลุ่ม	18.145	105	.173		
	รวม	18.410	107			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.197	2	.099	.693	.502
	ภายในกลุ่ม	14.924	105	.142		
	รวม	15.121	107			

จากตารางพบว่า พนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ที่มีสถานภาพสมรส ต่างกัน มีความรู้ ทักษะและพฤติกรรมในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รายด้านและโดยรวม แตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมรายด้านและโดยรวมของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way ANOVA)

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านความรู้	ระหว่างกลุ่ม	32.759	3	10.920	2.568	.058
	ภายในกลุ่ม	442.232	104	4.252		
	รวม	474.991	107			
ด้านทัศนคติ	ระหว่างกลุ่ม	2.397	3	.799	2.985*	.035
	ภายในกลุ่ม	27.846	104	.268		
	รวม	30.243	107			
ด้านพฤติกรรม	ระหว่างกลุ่ม	.257	3	.086	.490	.690
	ภายในกลุ่ม	18.153	104	.175		
	รวม	18.410	107			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.902	3	.301	2.199	.093
	ภายในกลุ่ม	14.219	104	.137		
	รวม	15.121	107			

* $p < .05$

จากตารางพบว่า พนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในการนี้ นำค่าเฉลี่ยรายด้านทัศนคติไปทดสอบเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe ดังตารางที่ 6.1

ตารางที่ 6.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ระดับการศึกษาที่ต่างกันเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe ด้านทัศนคติ

ค่าเฉลี่ย	ระดับการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	อนุปริญญา	ปริญญาตรี
4.1714	มัธยมศึกษาตอนต้น	-	-	-	-
3.6303	มัธยมศึกษาตอนปลาย	.54113	-	-	-
4.0500	อนุปริญญา	.12143	.41970	-	-
3.7883	ปริญญาตรี	.38310	.15803	.26167	-

การป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ด้านทัศนคติ ในมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญา ปริญญาตรี ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมรายด้านและโดยรวม ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ของอายุงานที่ต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way ANOVA)

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านความรู้	ระหว่างกลุ่ม	22.303	2	11.152	2.587	.080
	ภายในกลุ่ม	452.687	105	4.311		
	รวม	474.991	107			
ด้านทัศนคติ	ระหว่างกลุ่ม	.196	2	.098	.342	.711
	ภายในกลุ่ม	30.047	105	.286		
	รวม	30.243	107			
ด้านพฤติกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2.082	2	1.041	6.693*	.002
	ภายในกลุ่ม	16.328	105	.156		
	รวม	18.410	107			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.861	2	.430	3.170*	.046
	ภายในกลุ่ม	14.260	105	.136		
	รวม	15.121	107			

* $p < .05$

จากตารางพบว่า พนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ที่มีอายุงานต่างกัน มีความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านพฤติกรรมในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกรณีนี้ นำค่าเฉลี่ยรายด้าน ทัศนคติและโดยรวม ไปทดสอบเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe ดังตารางที่ 7.1 - 7.2

ตารางที่ 7.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ที่มีอายุงานที่ต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe ด้านพฤติกรรม

ค่าเฉลี่ย	อายุงาน	น้อยกว่า 1 ปี	1-2 ปี	มากกว่า 2 ปี
4.3468	น้อยกว่า 1 ปี	-	-	-
4.5069	1-2 ปี	-.16012	-	-
4.7294	มากกว่า 2 ปี	.38264*	.22252	-

* $p < .05$

จากตารางพบว่า พฤติกรรมในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ด้านพฤติกรรม ระหว่างอายุงานมากกว่า 2 ปี และน้อยกว่า 1 ปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่อายุงานมากกว่า 2 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าอายุงานน้อยกว่า 1 ปี

ตารางที่ 7.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ของอายุงานที่ต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe โดยรวม

ค่าเฉลี่ย	อายุงาน	น้อยกว่า 1 ปี	1-2 ปี	มากกว่า 2 ปี
4.0548	น้อยกว่า 1 ปี	-	-	-
4.1397	1-2 ปี	-.08482	-	-
4.3059	มากกว่า ๒ ปี	-.25104*	-.16623	-

* $p < .05$

จากตารางพบว่า พฤติกรรมในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ด้านโดยรวมระหว่างอายุงานมากกว่า 2 ปี และน้อยกว่า 1ปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่อายุงานมากกว่า 2 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าอายุงานน้อยกว่า 1 ปี

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะและพฤติกรรมในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับอายุ รายได้ ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก

ตารางที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างด้านความรู้ ทักษะและพฤติกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก กับอายุ รายได้ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson 's Correlation Coefficient)

ตัวแปร	อายุ	รายได้	ความรู้	ทักษะ	พฤติกรรม
อายุ	-	-	-	-	-
รายได้	.216*	-	-	-	-
ความรู้	-.239*	-.092	-	-	-
ทักษะ	.046	-.049	.673**	-	-
พฤติกรรม	.233*	-.163	.066	.251**	-

** $P < .01$, * $p < .05$

จากตารางพบว่า อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อายุมีความสัมพันธ์ทางลบกับความรู้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ความรู้มีความสัมพันธ์กับทักษะอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และทักษะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะและพฤติกรรมตามแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุข เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1) ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพนักงานส่งอาหาร

พนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก มีความรู้ระดับต่ำ ร้อยละ 37.04 ระดับปานกลาง ร้อยละ 37.04 สาเหตุอาจเกิดจากการที่พนักงานส่งอาหารไม่มีหน่วยงานที่มากควบคุมกำกับอย่างชัดเจน และไม่มีการอบรมด้านสุขาภิบาลอาหารหรือการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคก่อนให้บริการ (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข , 2563) จึงทำให้พนักงานส่งอาหารมีความรู้เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ในเกณฑ์ต่ำถึงปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ บงกช โมระสกุล (2564) ได้ศึกษาความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา และวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 อยู่ในระดับปานกลาง แต่แตกต่างกันกับงานวิจัยของ ญัฐวรรณ คำแสน (2564) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความรู้ ทักษะและพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของประชาชนในเขตอำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 อยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ ธวัชชัย ยืนยาว และเพ็ญญา บุญเสริม (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะต่อพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หญิงในจังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัย พบว่า ด้านความรู้เรื่องการป้องกันการติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 (COVID-19) มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2552) ได้สรุปความหมายของความรู้ ว่าเป็นสิ่งที่ส่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจหรือสารสนเทศ ที่ได้รับมาจากประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิดหรือการปฏิบัติต่อวิชาในแต่ละสาขา รวมทั้งสารสนเทศที่ผ่านกระบวนการคิดเปรียบเทียบ เชื่อมโยงกับความรู้อื่นจนเกิดเป็นความเข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ ในการสรุปและตัดสินใจ ในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคติดเชื้ออุบัติใหม่ กลุ่มตัวอย่างจึงมีความรู้ระดับต่ำถึงปานกลาง เป็นส่วนใหญ่ และอาชีพพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก เป็นอาชีพที่เริ่มมีในจังหวัดเมื่อปี พ.ศ. 2563 จึงยังไม่มี การส่งเสริมความรู้หรือได้รับการอบรมในเรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มากนัก นับเป็นโอกาสที่ดีในการทำวิจัยครั้งนี้ ทำให้สามารถนำผลการวิจัย ไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาความรู้ เช่น การจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องโรคอุบัติใหม่ หรือจัดให้มีช่องทางสื่อสารออนไลน์ เพื่อให้พนักงานส่งอาหารเข้าถึงข้อมูลข่าวสารให้มากขึ้น

2) ทักษะเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพนักงานส่งอาหาร

พนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก มีทักษะในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Vinod Kumar Maurya et al. (2021) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขด้านหน้า ภายหลังการระบาดครั้งใหญ่ของโรคโควิด-19 ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรทางการแพทย์พยาบาลมีทักษะอยู่ในระดับสูง

3) พฤติกรรมในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพนักงานส่งอาหาร

พนักงานส่งอาหาร มีพฤติกรรมในการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังที่กรมควบคุมโรค (2564) ระบุแนวทางการดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคลเพื่อป้องกันและลดการแพร่เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยกำหนดให้ออกจากบ้านเมื่อจำเป็นเท่านั้น หากออกนอกบ้านให้เว้นระยะห่างจากคนอื่นอย่างน้อย 1-2 เมตร หลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่ที่มีคนหนาแน่น แออัด หรือพื้นที่ปิด และสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าตลอดเวลาเมื่ออยู่นอกบ้าน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ D.G.Feleke et al. (2021) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับระดับความรู้ ทักษะ และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ในพยาบาลที่ทำงานในหอผู้ป่วยโควิด-19 ที่โรงพยาบาลประเทศเอธิโอเปีย ผลการศึกษาพบว่า พยาบาลส่วนใหญ่มีการสวมหน้ากากอนามัยเพื่อป้องกันการติดเชื้อจากไวรัสโควิด-19 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณีฐวรรณ คำแสน (2564) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของประชาชนในเขตอำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 อยู่ในระดับดี ประกอบกับรัฐบาล ได้กำหนดแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การจัดบริการอาหารในรูปแบบเดลิเวอรี่ (Delivery) กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ที่พนักงานส่งอาหารต้องปฏิบัติตาม จึงอาจทำให้พนักงานส่งอาหารที่ทำงานกับบริษัทของตนเอง ต้องทำตามกฎระเบียบของบริษัทตนเอง อีกทั้งนโยบายในการควบคุมป้องกันโรคโควิด ที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ มีความเป็นรูปธรรม เช่น ได้แก่ เว้นระยะห่างทางสังคม ลดการเข้าไปในพื้นที่แออัด พื้นที่เสี่ยง หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่มีคนจำนวนมาก อยู่บ้านให้มากที่สุด ระวังระวังและล้างมือทุกครั้งทั้งก่อนและหลังการสัมผัสพื้นผิวหรือหยิบจับสิ่งร่วมกับคนอื่น สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลาเมื่ออยู่ร่วมกับคนอื่น เพื่อลดความเสี่ยงในการติดต่อหรือแพร่กระจายเชื้อและป้องกันควบคุมโรคอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ พฤติกรรมของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก กับ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุงาน

จากสมมุติฐานการวิจัยในข้อ 1 พนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ที่มีเพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุงาน ต่างกัน มีแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต่างกัน ผลงานวิจัยพบว่า

4.1 เพศที่ต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ อาจเนื่องจากเพศหญิงที่เป็นพนักงานส่งอาหาร ส่วนใหญ่เพศหญิงจะเป็นแม่บ้านดูแลความสะอาดภายในบ้าน และมีความละเอียดกว่าเพศชาย จึงอาจมีการปฏิบัติในการรักษาความสะอาดของภาชนะสำหรับส่งสินค้า ยานพาหนะและชุดปฏิบัติงานของพนักงานส่งอาหาร ไม่ให้มีคราบสกปรก มากกว่าเพศชาย

4.2 สถานภาพสมรส ที่ต่างกัน มีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รายด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑาวรรณ ใจแสน (2563) ที่พบว่าสถานภาพที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 โดยรวม ไม่ต่างกัน อาจเป็นเพราะทุกคนจำเป็นต้องป้องกันตนเองจากโรคโควิด 19 ไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพใด

4.3 ระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีด้านทักษะในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องจากพนักงานส่งอาหารเกินครึ่งจบปริญญาตรี มีส่วนน้อยที่จบมัธยมศึกษาตอนต้น จึงทำให้พนักงานส่งอาหารส่วนใหญ่มีแนวคิดที่ดีในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

4.4 อายุงานงานที่ต่างกัน มีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านพฤติกรรมการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านพฤติกรรมการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระหว่างอายุงานมากกว่า 2 ปี และน้อยกว่า 1 ปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่อายุงานมากกว่า 2 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าพนักงานที่มีอายุงานน้อยกว่า 1 ปี อาจเป็นเพราะว่าพนักงานที่มีอายุงานมากกว่า ได้รับความรู้หรือการอบรมจากบริษัทในเรื่องการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงทำให้มีพฤติกรรมในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ดีกว่าผู้ที่เริ่มทำงานใหม่

5. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ ทักษะ พฤติกรรมในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับอายุ รายได้ ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก

จากสมมุติฐานงานวิจัยในข้อ 2 ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม มีความสัมพันธ์กับอายุ รายได้ ของพนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก ในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่า

อายุมีความสัมพันธ์ทางลบกับความรู้ หมายถึง อายุมากจะทำให้การเรียนรู้ลดลง แต่จากงานวิจัยพบว่าพนักงานส่งอาหาร ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 15 - 24 ปี (ร้อยละ 71.3) รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 25 - 34 ปี (ร้อยละ 21.3) และอยู่ในช่วงอายุ 35 - 44 ปี น้อยที่สุด (ร้อยละ 7.4) จึงทำให้พนักงานส่งอาหารส่วนใหญ่มีความรู้ในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และควรส่งเสริมความรู้ให้กับพนักงานที่มีช่วงอายุที่มีมากขึ้น

อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม หมายถึง อายุมากจะมีพฤติกรรมในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มากตามไปด้วย อาจเนื่องจากคนที่มีอายุมากขึ้นทำให้มีวุฒิ และมีความสามารถโดยตรง รอบครอบมากกว่าคนอายุน้อย

ความรู้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ และทัศนคติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย ยืนยาว และเพ็ญญา บุญเสริม (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ ต่อพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หญิงในจังหวัดสุรินทร์ ผลของการศึกษาพบว่าความรู้เรื่องการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และทัศนคติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยนำเสนอข้อเสนอแนะโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 พนักงานส่งอาหารในจังหวัดนครนายก มีความรู้ระดับต่ำ ร้อยละ 37.04 ระดับปานกลาง ร้อยละ 37.04 จึงควรมีการสร้างความรู้เรื่องโรคโควิดแก่พนักงานส่งอาหาร อาจจะเป็นการจัดอบรมเรื่องแนวทางปฏิบัติในการส่งอาหารตามแนวทางกระทรวงสาธารณสุข และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

1.2 เนื่องจากพนักงานส่งอาหารเริ่มมีในจังหวัดนครนายกเมื่อปี 2563 ยังไม่มีการจัดระบบการทำงาน ตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุข จึงควรมีการขึ้นทะเบียนและมีการตรวจคัดกรองโควิดให้กับพนักงานส่งอาหาร รวมถึงให้มีแนวทางปฏิบัติในการป้องกันโรคโควิดไปในแนวเดียวกันทั้งจังหวัด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาสาเหตุและแนวทางของปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของพนักงานส่งอาหาร ในการเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยใช้วิธีระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม

2.2 ควรนำข้อมูลจากงานวิจัยนี้มาพัฒนาโปรแกรมการปฏิบัติงานของพนักงานส่งอาหาร ในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาศักยภาพพนักงานส่งอาหาร ให้มีผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมโรค. (2564, 3 มกราคม). *แนวทางปฏิบัติเพื่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือโควิด19 สำหรับประชาชนทั่วไปและกลุ่มเสี่ยง*. https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/int_protection/int_protection_030164.pdf
- ไกลเดน. (1984). ความหมายของพฤติกรรม. สืบค้นจาก http://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/fulltext/snamcn/Amnat_Pusree/Chapter2.pdf
- จุฑาวรรณ ใจแสน. (2563). พฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุขกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์. สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จิราพร เพชรดำ และไพบุลย์ แยมกสิกร. (2554). ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กรณีศึกษา จังหวัดนครนายก. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครนายก.
- ณัฐวรรณ คำแสน. (2564). ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของประชาชนในเขตอำเภออุ้มผาง จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี. 21(4), 43-45.
- ธวัชชัย ยืนยาว และเพ็ญญา บุญเสริม. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติต่อพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หญิงในจังหวัดสุรินทร์. วารสารการแพทย์โรงพยาบาลศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์, 35(3), 555-563.
- บงกช โมระสกุล และพรศิริ พันธสี. (2564). ความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา และวิทยาลัยเซนต์หลุยส์. *วารสารศูนย์อนามัย*, 9(15), 179-193.
- ไมลา อิศรสระสงคราม, ทศนีย์ บุญประคอง และเกษม จันท์แก้ว. (2559). ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคติดต่อของผู้ดูแลเด็กระหว่างรูปแบบการสอนรายบุคคล ด้วยหลักการสิ่งแวดล้อมศึกษาที่รูปแบบการสอนแบบบรรยายกลุ่มใหญ่. วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรค ที่ 7 ขอนแก่น, 3(1), 43-51.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2552). “ความรู้”. สารานุกรมวิชาชีพรู เล่มพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่อง ในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- ศิริวรรณ ว่องวีรวุฒิ. (2553). ทัศนคติและพฤติกรรมในการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. *BU Academic Review*, 9 (2), 55-63.
- สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2563). คู่มือมาตรการและแนวทางในการดูแลด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมใน สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อและสิ่งพิมพ์แก้วเจ้าจอม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- Best, J.W. (1977). *Research in Education*. (3 rd ed) Engelwood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall, Inc.
- Best and Kahn James V. (1993). *Research in Education*. 7 th ed. Boston : Allyn and Bacon. p. 246.
- Bloom, Benjamin S., et al. (1971). *Hand book on Formative and Summative Evaluation of Student Learning*. New York: Mc Graw-Hill Book Company.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of Psychological testing*. (5th Edition). New York: Harper Collins.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. (1970). Determining Sampling Size for Research Activities. *Journal of Education and Psychological Measurement*. 10 (11) : 308
- Maurya VK, Upadhyay V, Dubey P, Shukla S, Chaturvedi A, Assessment of front-line healthcare workers' Knowledge, Attitude and Practice after several months of COVID-19 pandemic, *Journal of Healthcare Quality Research* (2021), doi: <https://doi.org/10.1016/j.jhqr.2021.07.004>
- World Health Organization. (2020). Naming the coronavirus disease (COVID-19) and the virus that causes it. (Online). Retrieved January 19, 2020, Website: [https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/naming-the-coronavirus-disease-\(covid-2019\)-and-the-virus-that-causes-it](https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/naming-the-coronavirus-disease-(covid-2019)-and-the-virus-that-causes-it).